

Διερεύνηση του Προφίλ των Επισκεπτών του Μετσόβου και η Άποψή τους για τον Παραδοσιακό του Χαρακτήρα

Δ. Καλιαμπάκος, Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Ε. Μπουτέτσιου, Διαχείριση Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Msc

Α. Οικονόμου, Μηχανικός Μεταλλείων – Μεταλλουργός, Msc

Χ. Παπαδάκη, Αξιοποίηση Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής, Msc

Περίληψη

Τα τελευταία χρόνια, οι Έλληνες ανακαλύπτουν εκ νέου τα βουνά. Αναζητούν σ' αυτά την επαφή με την ομορφιά της φύσης, τη χαλάρωση από τους νευρωτικούς ρυθμούς της πόλης και την ομορφιά των παραδοσιακών οικισμών.

Για τις περισσότερες περιοχές της ορεινής Ελλάδας, ο ορεινός τουρισμός αποτελεί σημαντική αναπτυξιακή προοπτική συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση του εισοδήματος και τη γενικότερη βελτίωση του επιπέδου ζωής του τοπικού πληθυσμού.

Αντικείμενο της παρούσας έρευνας αποτέλεσε η διερεύνηση των χαρακτηριστικών των επισκεπτών του Μετσόβου και οι απόψεις τους σχετικά με την παραδοσιακή φυσιογνωμία του οικισμού.

Βάση των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων προέρχεται από κοντινές περιοχές, έχει επισκεφτεί το Μέτσοβο περισσότερες από τρεις φορές και θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως “τουρίστες της μιας μέρας”, καθώς ένας στους δύο το επισκέπτονται αυθημερόν. Όσον αφορά στα δημογραφικά τους χαρακτηριστικά, το 70% των επισκεπτών είναι μέχρι 40 ετών, το 40% έχουν εισόδημα πάνω από 30.000 € και 2 στους 3 είναι απόφοιτοι ανώτερης ή ανώτατης σχολής.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απόψεις των επισκεπτών περί παραδοσιακής φυσιογνωμίας του οικισμού, καθώς στην πλειοψηφία τους θεωρούν ότι το Μέτσοβο παρουσιάζει ελάχιστα στοιχεία αλλοίωσης. Ακόμη ότι η παραδοσιακή αρχιτεκτονική του πρέπει να διατηρηθεί καθώς αποτελεί στοιχείο πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ θα πρότειναν το Μέτσοβο για επίσκεψη σε φίλους και συγγενείς.

1. Εισαγωγή

Η ελληνική παραδοσιακή αρχιτεκτονική είναι το σύνολο του δομημένου χώρου, όπως διαμορφώνεται σε κάθε τόπο, μεταξύ του 15^{ου} και τις αρχές του 20^{ου} αι. κυρίως. Αφορά σε κτίσματα και οικισμούς και δημιουργείται εξολοκλήρου από τους λαϊκούς (ανώνυμους) τεχνίτες.

Η αξία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής ως σημαντική πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας είναι αναγνωρισμένη. Στην παρ. 1 του άρθρου 24 του Συντάγματος, γίνεται διάκριση μεταξύ φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Επίσης αναφέρεται ότι «*Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του κάθε πολίτη. ...*». Ο όρος πολιτιστικό περιβάλλον περιλαμβάνει την πολιτιστική κληρονομιά, τη μνημειακή και την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και τα οικιστικά πολιτιστικά αγαθά.

Η περιοχή διεξαγωγής της έρευνας είναι το Μέτσοβο, μια ορεινή κωμόπολη σε υψόμετρο 1.156 m, στις πλαγιές του όρους Λύγκου στην οροσειρά της Πίνδου, η οποία αριθμεί περίπου 3.000 μόνιμους κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή (ΕΣΥΕ, 2001). Το Μέτσοβο αποτελεί έναν από τους πιο γνωστούς παραδοσιακούς οικισμούς της χώρας, χαρακτηρισμένος με το Ειδικό Διάταγμα Προστασίας οικισμού Μετσόβου (Π.Δ. 19-9-75, ΦΕΚ 214 Δ/1975).

Σήμερα το Μέτσοβο αποτελεί έναν ελκυστικό τουριστικό προορισμό και, λόγω και της βελτίωσης του οδικού δικτύου στην περιοχή, δέχεται σημαντικό όγκο επισκεπτών.

Το πρόβλημα της ενίσχυσης της παραδοσιακής φυσιογνωμίας του οικισμού του Μετσόβου είναι σημαντικό, καθώς, αν και είναι χαρακτηρισμένος παραδοσιακός οικισμός, εμφανίζει σε μεγάλο βαθμό αλλοιώσεις ως προς τον παραδοσιακό του χαρακτήρα.

2. Μεθοδολογία

Για την υλοποίηση της έρευνας συγκεντρώθηκαν μέσω απλής τυχαίας δειγματοληψίας και με προσωπικές συνεντεύξεις 310 ερωτηματολόγια καθ' όλο το μήνα Νοέμβριο του 2008.

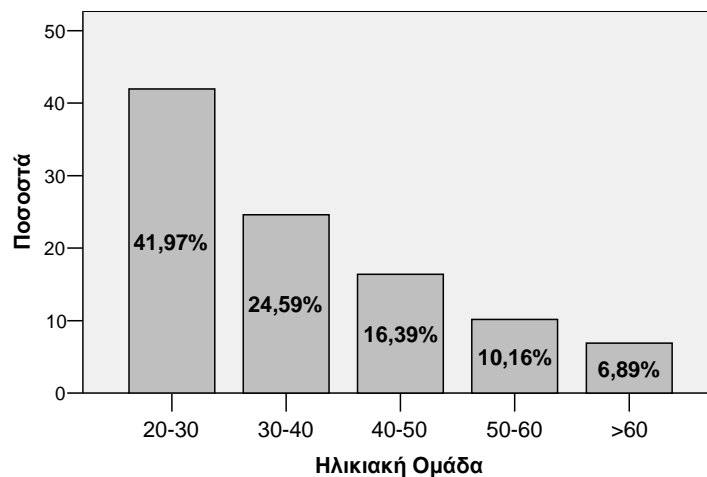
Οι ερωτήσεις δομήθηκαν με στόχο τη διακρίβωση της γνώμης των επισκεπτών σχετικά με την αλλοίωση που έχει υποστεί ο οικισμός του Μετσόβου και τη σημασία της διατήρησης των παραδοσιακών χαρακτηριστικών του, καθώς επίσης και τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με ορισμένα δημογραφικά στοιχεία των επισκεπτών (φύλο, ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, εισόδημα) και τα χαρακτηριστικά της επισκεψιμότητάς τους.

Η επεξεργασία των ερωτηματολογίων έγινε με τη χρήση του πακέτου στατιστικής ανάλυσης SPSS v13.0 (Statistical Package for the Social Sciences).

3. Αποτελέσματα

3.1. Χαρακτηριστικά των επισκεπτών

Λαμβάνοντας υπόψη το φύλο των επισκεπτών, η κατανομή μεταξύ ανδρών και γυναικών στο δείγμα είναι ισομερής, ενώ όσον αφορά στις ηλικίες τους, το μεγαλύτερο ποσοστό είναι κυρίως **μέχρι 40** ετών (ποσοστό ≈ 70 %), ενώ μικρό είναι το ποσοστό των επισκεπτών που έχουν ηλικία πάνω από 60 ετών (ποσοστό < 10 %) (Διάγραμμα 1).

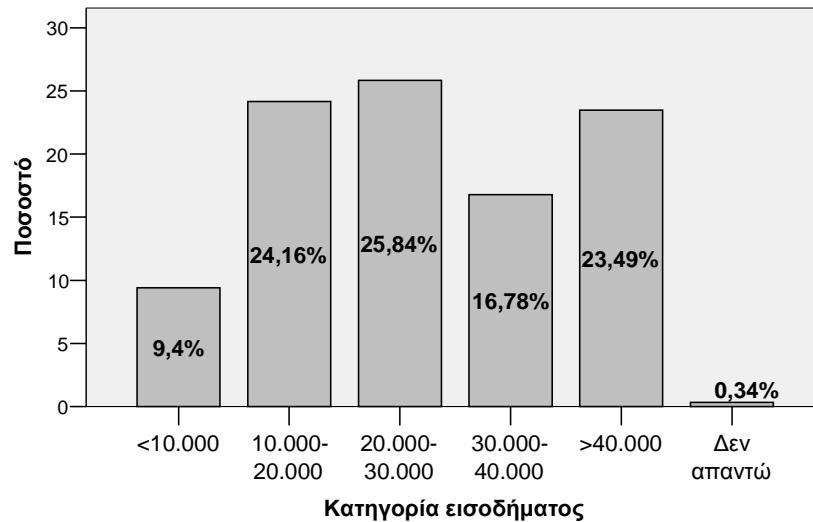
Διάγραμμα 1: Ηλικιακή κατανομή δείγματος

Chart 1: Age distribution of sample

Οι επισκέπτες του Μετσόβου είναι άτομα υψηλού μορφωτικού επιπέδου, καθόσον το 53,27% των ερωτηθέντων είναι απόφοιτοι Ανώτερης ή Ανώτατης σχολής, ενώ ελάχιστο είναι το ποσοστό των επισκεπτών που δεν έχουν πάει καθόλου σχολείο.

Όσον αφορά στην επαγγελματική τους κατάσταση, το μεγαλύτερο ποσοστό των επισκεπτών του Μετσόβου είναι εργαζόμενοι (ποσοστό 67 %), ένα ποσοστό της τάξης του 12% είναι φοιτητές, ενώ το ποσοστό των συνταξιούχων ανέρχεται μόλις στο 10,4 %. Τα δεδομένα αυτά ανατρέπουν την ευρέως διαδεδομένη, στο Μέτσοβο, άποψη ότι ο επισκέπτης του Μετσόβου είναι μεγάλος σε ηλικία.

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα αποτελέσματα που σχετίζονται με το εισόδημα των επισκεπτών (Διάγραμμα 2). Στην ερώτηση αυτή, μόνο ένα ελάχιστο ποσοστό (κάτω από το 0,5 %) δε θέλησαν να απαντήσουν. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, το 40 % των επισκεπτών έχουν εισόδημα πάνω από 30.000 €, ενώ εισόδημα κάτω από 10.000 € έχει το 9,4%.

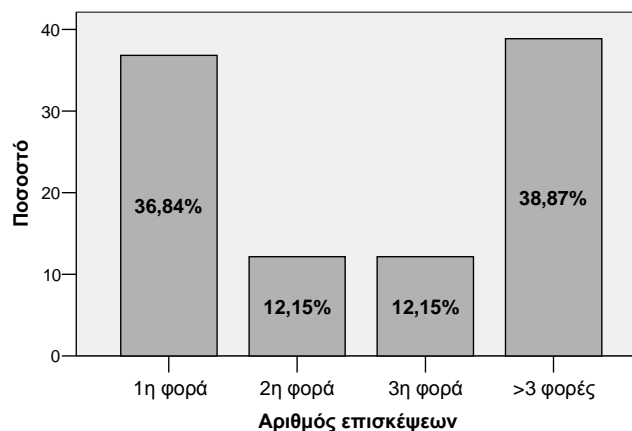

Διάγραμμα 2: Κατηγορίες Εισοδημάτων Δείγματος
Chart 2: Income distribution of sample

3.2. Χαρακτηριστικά Στοιχεία Επισκέψεων

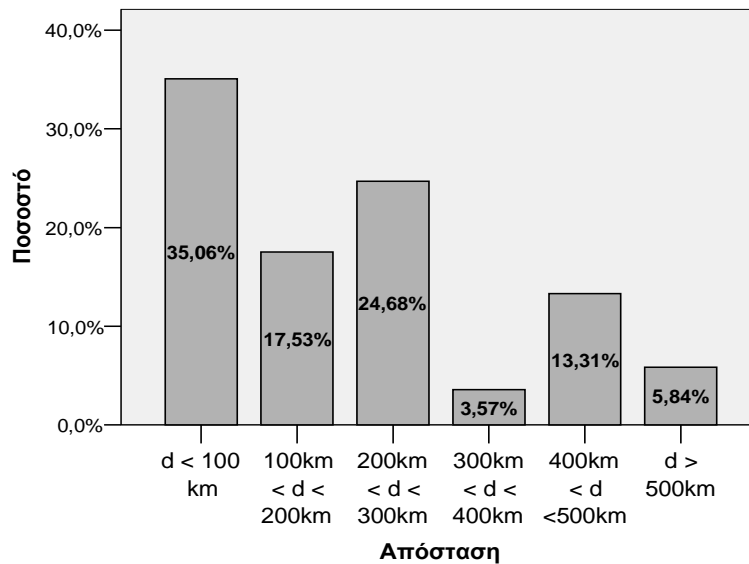
Στη συνέχεια ακολουθούν στοιχεία σχετικά με τη συχνότητα των επισκέψεων στον οικισμό του Μετσόβου, τον τόπο αφετηρίας τους και τη χιλιομετρική του απόσταση από τον οικισμό, το μεταφορικό μέσο το οποίο χρησιμοποίησαν και τη διάρκεια διαμονής τους.

Αναλύοντας τις απαντήσεις φαίνεται ότι μεγάλο είναι το ποσοστό των ερωτηθέντων που επισκέπτεται για πρώτη φορά το Μέτσοβο. Σημαντικό όμως εύρημα είναι ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων έχει επισκεφτεί το Μέτσοβο **περισσότερες από τρεις φορές**, γεγονός που συνηγορεί στο ότι μια σημαντική μερίδα επισκεπτών θεωρεί το Μέτσοβο έναν ελκυστικό τουριστικό προορισμό, τον οποίο και επισκέπτεται συχνά (Διάγραμμα 3).

Διάγραμμα 3: Αριθμός Επισκέψεων στο Μέτσοβο
Chart 3: Number of visits to Metsovo

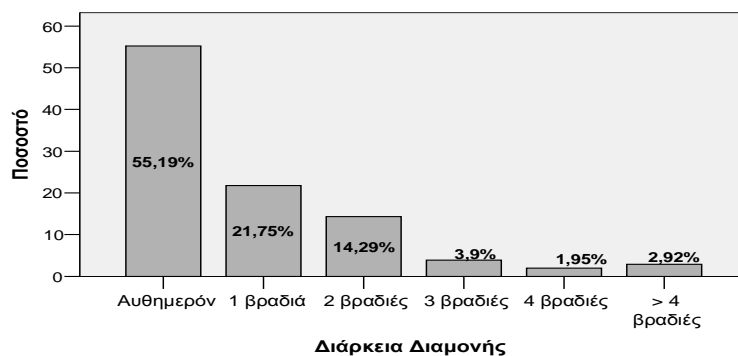
Σχετικά με τον τόπο αφετηρίας των επισκεπτών, σε ποσοστό 55 % προέρχονται από κοντινές περιοχές όπως τα Ιωάννινα, τα Τρίκαλα, η Πρέβεζα και η Άρτα, διανύοντας αποστάσεις μικρότερες των 200 km. Υψηλό είναι το ποσοστό των επισκεπτών που έρχονται από Θεσσαλονίκη και Αργίριο, διανύοντας αποστάσεις μεταξύ 200-300 km. Επίσης σημαντικό είναι το ποσοστό (19,15 %) αυτών που διανύουν μεγάλες αποστάσεις (πάνω από 400 km) για να επισκεφτούν το Μέτσοβο (Διάγραμμα 4).

Διάγραμμα 4: Απόσταση της πόλης αφετηρίας από το Μέτσοβο
Chart 4: Distance of hometown from Metsovo

Όσον αφορά στο μεταφορικό μέσο των επισκεπτών, πολύ υψηλό είναι το ποσοστό αυτών που έρχονται στο Μέτσοβο με δικό τους μεταφορικό μέσο (84,09%), ενώ μικρά είναι τα ποσοστά αυτών που έρχονται με πούλμαν (8,44 %), με ΚΤΕΛ (3,25 %) και με αεροπλάνο μέσω Ιωαννίνων (1,95 %). Επίσης υψηλό είναι το ποσοστό των επισκεπτών (κοντά στο 60 %) που αποκλειστικός τους προορισμός είναι το Μέτσοβο. Από αυτούς που δεν επισκέπτονται αποκλειστικά το Μέτσοβο άλλοι κοινοί προορισμοί είναι κυρίως τα Ιωάννινα και τα Ζαγοροχώρια.

Τέλος, στο μεγαλύτερο ποσοστό των επισκεπτών, **σχεδόν ένας στους δύο**, έρχεται στο Μέτσοβο **αυθημερόν**. Το ποσοστό αυτών που κάνουν μια διανυκτέρευση είναι 21,75 %, ενώ το 23,06 % των επισκεπτών διανυκτερεύουν πάνω από δύο βραδιές (Διάγραμμα 5).

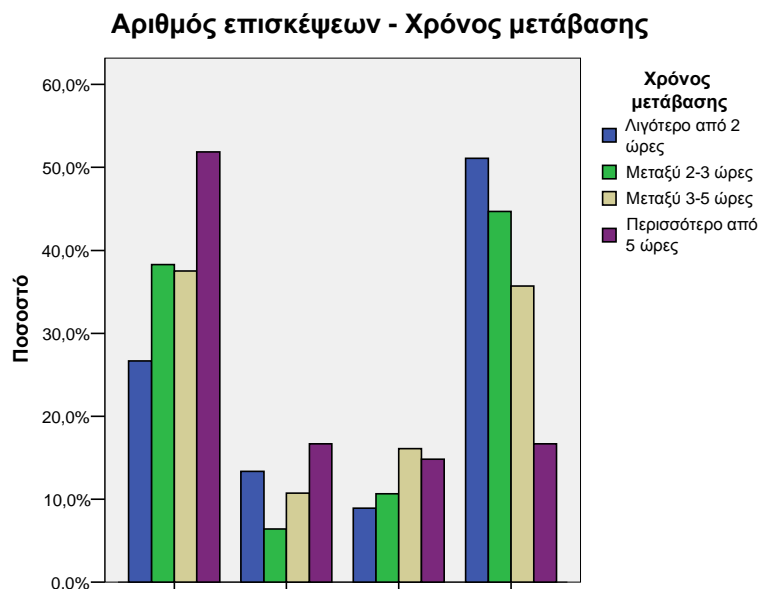

Διάγραμμα 5: Διάρκεια Διαμονής στο Μέτσοβο (%)
Chart 5: Duration of visit to Metsovo (%)

3.3. Συνδυαστική Απεικόνιση

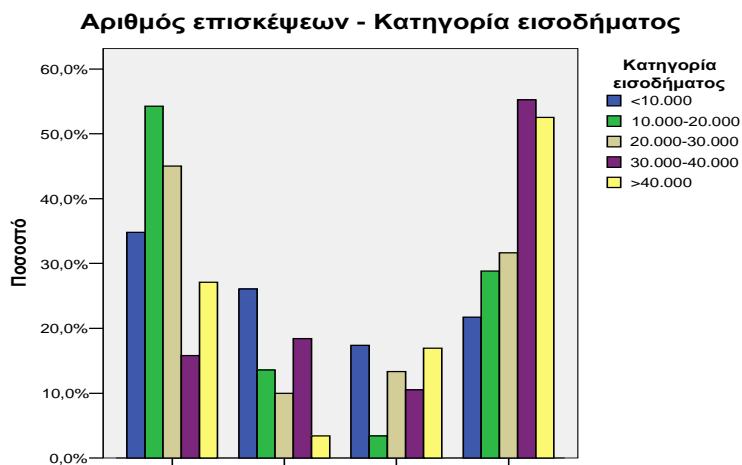
Ακολουθούν συνδυαστικές απεικονίσεις των σημαντικότερων παραμέτρων που σχετίζονται με το προφίλ των επισκεπτών του Μετσόβου, όπως ο χρόνος μετάβασης και το εισόδημα σε σχέση με τον αριθμό των επισκέψεων που έχουν πραγματοποιήσει στον οικισμό.

Όσον αφορά τον αριθμό των επισκέψεων στο Μέτσοβο σε σχέση με το χρόνο μετάβασής τους σε αυτό (Διάγραμμα 6), παρατηρείται, όπως ήταν αναμενόμενο, μια αντίστροφη συσχέτιση του αριθμού των επισκέψεων και της απόστασης.

Διάγραμμα 6: Αριθμός Επισκέψεων σε σχέση με το Χρόνο Μετάβασης
Chart 6: Number of visits in relation to transition time

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το πόσες φορές έχουν επισκεφτεί οι ερωτηθέντες το Μέτσοβο σε σχέση με το εισόδημά τους (Διάγραμμα 7). Φαίνεται ότι αύξηση του εισοδήματος συνδέεται με αύξηση του αριθμού των επισκέψεων.

Διάγραμμα 7: Αριθμός Επισκέψεων σε σχέση με την Κατηγορία Εισοδήματος
Chart 7: Number of visits in relation to the income category.

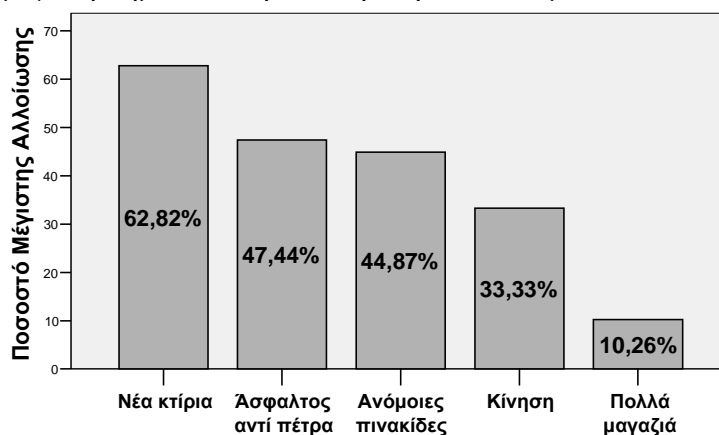
3.4. Οι Απόψεις των επισκεπτών του Μετσόβου σχετικά με τον παραδοσιακό του χαρακτήρα

Σε αυτό το σημείο, θα αναφερθούν οι απόψεις των επισκεπτών του Μετσόβου σχετικά με τον παραδοσιακό χαρακτήρα του οικισμού, καθώς και τις απόψεις τους σχετικά με τον τρόπο κίνησής τους εντός του οικισμού μέσα από ερωτήσεις ιεράρχησης παραγόντων ή επιλογής.

Αρχικά, οι ερωτώμενοι της έρευνας κλήθηκαν να βαθμολογήσουν κάποιους παράγοντες που αλλοιώνουν την παραδοσιακή φυσιογνωμία του οικισμού σε κλίμακα καθόλου-μέτρια-πολύ. Οι παράγοντες που αξιολογήθηκαν ήταν:

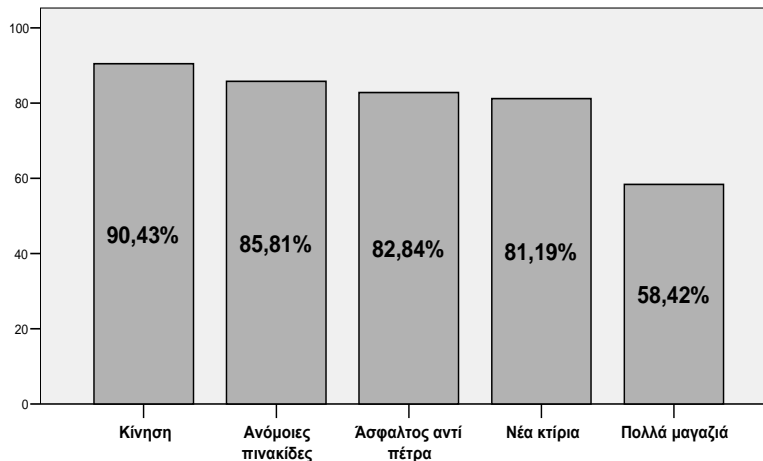
- Η κίνηση των αυτοκινήτων εντός του οικισμού,
- Η λειτουργία πολλών καφέ, bar, μαγαζιών κλπ,
- Η ανέγερση νέων κτιρίων που δεν ακολουθούν τις αρχές της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής της περιοχής,
- Η χρήση νέων υλικών, όπως ασφάλτου, αντί της πέτρας, στα καλντερίμια και στους δρόμους,
- Η χρήση ανόμοιων πινακίδων και ταμπελών, κεραιών TV, μη ξύλινων κάδων απορριμμάτων κλπ που ξενίζουν το μάτι του επισκέπτη.

Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων της έρευνας (Διάγραμμα 8), φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αλλοίωσης (της τάξης του 58,09 %), οφείλεται στην ύπαρξη νέων κτιρίων με αρκετά ξενόφερτα στοιχεία, όσον αφορά στο σχεδιασμό τους και στα υλικά κατασκευής τους. Ο δεύτερος παράγοντας σημαντικής αλλοίωσης είναι η χρήση ασφάλτου, αντί πέτρας, σε δρόμους και καλντερίμια. Από αυτούς τους δύο παράγοντες συνάγεται ότι οι επισκέπτες δίνουν μεγάλη σημασία στην αισθητική του οικισμού .

Διάγραμμα 8: Ποσοστά μέγιστης αλλοίωσης
Chart 8: Percentages of maximum distortion

Αν, όμως αθροίσουμε τα ποσοστά μεγάλης και μέτριας αλλοίωσης, τα δεδομένα αλλάζουν και ο πρώτος παράγοντας αλλοίωσης αναδεικνύεται η κίνηση των αυτοκινήτων εντός του οικισμού, σε ποσοστό περίπου 91%, ενώ η ύπαρξη των νέων κτιρίων, ο οποίος αποτελούσε τον παράγοντα που προκαλεί την μέγιστη αλλοίωση, βρίσκεται τέταρτος με ποσοστό 82%. Στην τελευταία θέση, ο παράγοντας με τη μικρότερη αλλοίωση είναι και σε αυτή την περίπτωση η ύπαρξη πολλών μαγαζιών με ποσοστό περίπου 58%.

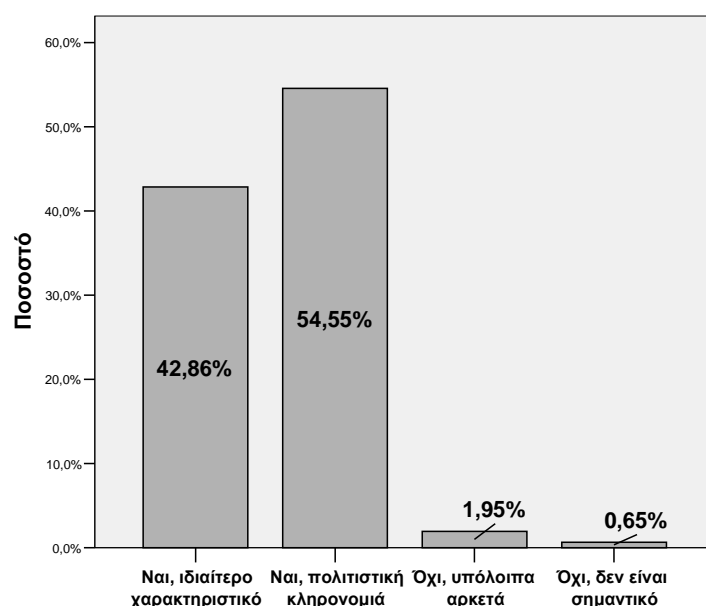
Διάγραμμα 9: Συνολικά ποσοστά αλλοίωσης (πολύ + μέτρια)
Chart 9: Overall percentages of distortion (high + medium)

Συγκεντρώνοντας τις προηγούμενες πληροφορίες, φαίνεται ότι οξύτερη είναι η αλλοίωση από την ύπαρξη νέων κτιρίων τα οποία δεν ακολουθούν τις αρχές της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, αλλά τελικά ουσιαστικός και λειτουργικός παράγοντας αλλοίωσης είναι η κίνηση των αυτοκινήτων εντός του οικισμού.

Στη συνέχεια, ακολούθησε ερώτηση σχετικά με το *γιατί* είναι σημαντική η διατήρηση της παραδοσιακής φυσιογνωμίας του Μετσόβου. Οι απαντήσεις από τις οποίες έπρεπε να επιλέξουν ήταν οι εξής:

- Ναι, γιατί αποτελεί το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του τόπου. Αν χαθεί, το Μέτσοβο δε θα αποτελεί ελκυστικό τόπο διακοπών
- Ναι, γιατί αποτελεί πολιτιστική κληρονομιά και πρέπει να διατηρηθεί για τις επόμενες γενιές
- Όχι, γιατί όλα τα υπόλοιπα στοιχεία του Μετσόβου είναι από μόνα τους ικανός πόλος έλξης τουριστών
- Όχι, δε θεωρώ σημαντικό να διατηρηθεί η παραδοσιακή φυσιογνωμία

Η επεξεργασία των αποτελεσμάτων απεικονίζεται στο διάγραμμα 10. Είναι φανερή η σημαντικότητα της θέσης που κατέχει η παραδοσιακή αρχιτεκτονική για τους επισκέπτες ενός τόπου σαν και αυτόν του Μετσόβου. Παρατηρούμε ότι ένα **ελάχιστο** ποσοστό της τάξεως του 2,5 % θεωρεί ότι η παραδοσιακή αρχιτεκτονική δεν αποτελεί ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του τόπου και ότι είναι ένα **αδιάφορο** χαρακτηριστικό το οποίο δε συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη του οικισμού. Από την άλλη πλευρά, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει πως η παραδοσιακή αρχιτεκτονική συνιστά κομμάτι πολιτισμικής κληρονομιάς και συμβάλλει στην οικονομική ευημερία του Μετσόβου, αποτελώντας πόλο έλξης επισκεπτών.

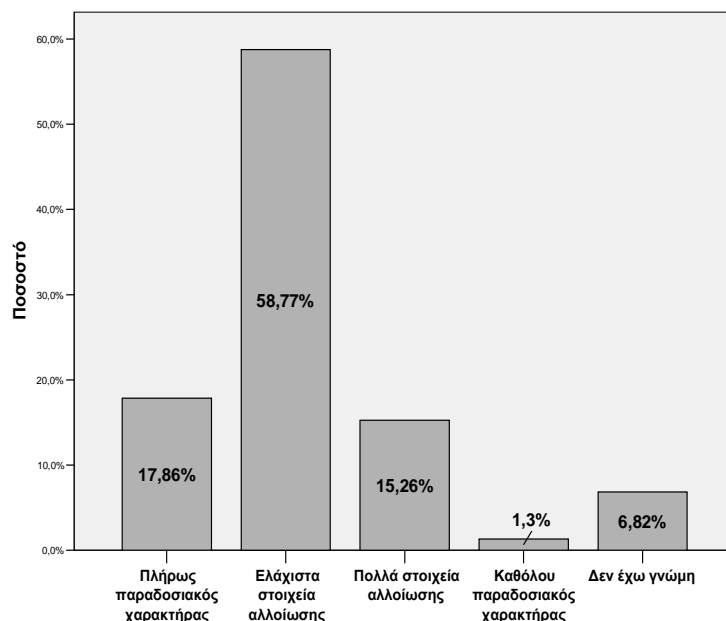
Διάγραμμα 10: Τα χαρακτηριστικά που καθιστούν το Μέτσοβο παραδοσιακό οικισμό
Chart 10: The features that make Metsovo a traditional village

Στη συνέχεια των ερωτήσεων, οι επισκέπτες ζητήθηκε να επιλέξουν ανάμεσα σε πέντε απαντήσεις σχετικά με το πόσο παραδοσιακός οικισμός είναι το Μέτσοβο. Οι απαντήσεις από τις οποίες μπορούσαν να επιλέξουν ήταν:

- Διατηρεί πλήρως την παραδοσιακή αρχιτεκτονική του
- Είναι οικισμός με ελάχιστα στοιχεία που χαλάνε την παραδοσιακή αρχιτεκτονική
- Είναι οικισμός με πολλά στοιχεία που αλλοιώνουν την παραδοσιακή αρχιτεκτονική
- Είναι οικισμός που έχει χάσει τον παραδοσιακό του χαρακτήρα
- Δεν έχω διαμορφώσει γνώμη ακόμη

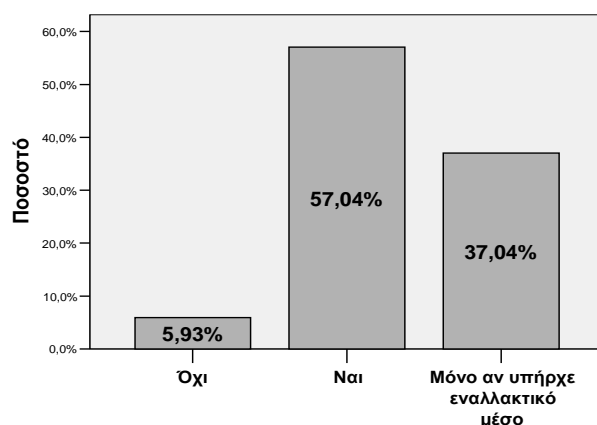
Αναλύοντας το παρακάτω ραβδόγραμμα (Διάγραμμα 11), παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των επισκεπτών (58,77 %) θεωρεί το Μέτσοβο στο σύνολό του ως έναν παραδοσιακό οικισμό, ο οποίος όμως εμφανίζει κάποια μικρά στοιχεία αλλοίωσης. Το ποσοστό των επισκεπτών που πιστεύουν ότι ο οικισμός δεν είναι παραδοσιακός είναι μόνο το 1,3 %.

Το μικρό αυτό ποσοστό δε θα πρέπει να εφησυχάσει τους ιθύνοντες του δήμου Μετσόβου γιατί παρόλο που οι επισκέπτες του δίνουν «ψήφο» εμπιστοσύνης ως ελκυστικό προορισμό, το ποσοστό αυτών που πιστεύουν ότι παρατηρούνται στοιχεία αλλοίωσης αγγίζει το 74% περίπου.

Διάγραμμα 11: Πόσο παραδοσιακός οικισμός είναι το Μέτσοβο
Chart 11: How traditional is Metsovo

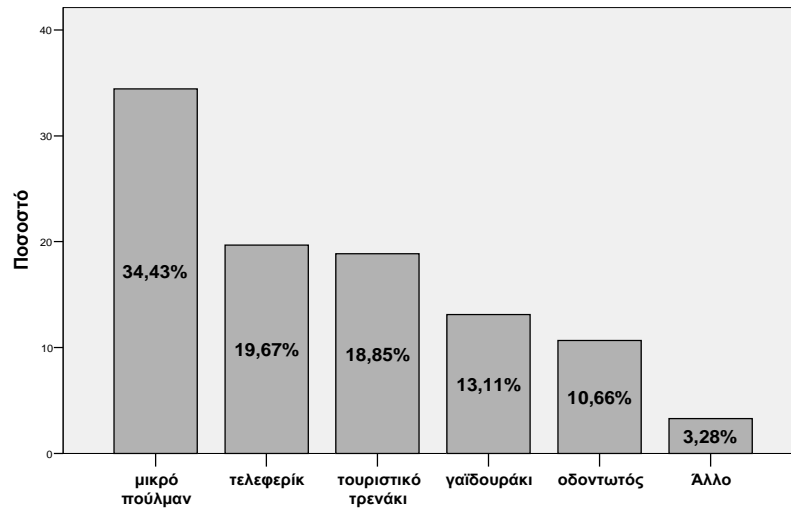
Στη συνέχεια οι επισκέπτες ερωτήθηκαν για το αν θα ήταν διατεθειμένοι να αφήσουν το αυτοκίνητό τους εκτός οικισμού και να μετακινηθούν εντός του οικισμού με τα πόδια ή κάποιο άλλο εναλλακτικό μέσο. Από τις απαντήσεις τους (Διάγραμμα 12), ένα ποσοστό της τάξης του **57,04 %** των επισκεπτών διατίθενται να μετακινηθούν εντός του οικισμού με τα πόδια, ακόμα κι αν δεν υπάρχει άλλο μεταφορικό μέσο. Αν προσθέσουμε και το ποσοστό που είναι διατεθειμένο να αφήσει το αυτοκίνητό του εκτός οικισμού, αρκεί να υπάρχει εναλλακτικό μεταφορικό μέσο προς το εσωτερικό του οικισμού, το ποσοστό αγγίζει περίπου το 94 %. Από την άλλη πλευρά, το ποσοστό των επισκεπτών που δεν θα άφηνε επ' ουδενί το αυτοκίνητο τους εκτός οικισμού είναι μόνο 5,93 %.

Διάγραμμα 12: Προθυμία των επισκεπτών να αφήσουν το αυτοκίνητο εκτός οικισμού
Chart 12: Willingness of visitors to leave their cars outside the village

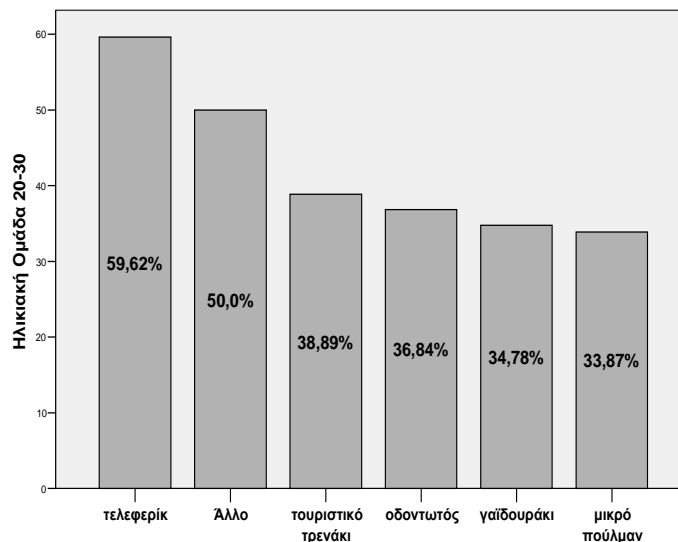
Αναλύοντας τα ποσοστά που προκύπτουν από το προηγούμενο διάγραμμα, γίνεται εύκολα κατανοητό ότι μέτρα που αποσκοπούν στην αποσυμφόρηση και διευκόλυνση της μετακίνησης εντός του Μετσόβου είναι επιθυμητά από τους περισσότερους επισκέπτες του.

Στην ερώτηση που τέθηκε για το είδος του εναλλακτικού μέσου μεταφοράς των επισκεπτών, που θα μπορούσε να λειτουργήσει με πρωτοβουλία των αρχών του Δήμου Μετσόβου, 34,43 % των ερωτηθέντων απάντησε θετικά στην προοπτική μικρού λεωφορείου τύπου πούλμαν (Διάγραμμα 13).

Διάγραμμα 13: Προτιμήσεις εναλλακτικών μέσων μεταφοράς
Chart 13: Preferences of alternative transport

Οι νεώτερες ηλικίες (20-30 ετών), οι οποίες είναι και οι περισσότερο συχνοί επισκέπτες φαίνεται ότι προτιμούν ένα εντυπωσιακό μέσο μεταφοράς και αυτό είναι το τελεφερίκ (Διάγραμμα 14). Το αποτέλεσμα αυτό είναι σχετικά αναμενόμενο, καθότι η ηλικιακή αυτή ομάδα όντας πιο ενεργητική επιθυμεί ένα πιο εντυπωσιακό μέσο, το οποίο μπορεί να συνδυάζει τόσο την εύκολη μετακίνηση όσο και την απόλαυση της θέας των γύρω περιοχών.

Διάγραμμα 14: Προτιμήσεις ηλικιακής ομάδας 20-30 σχετικά με το επιθυμητό μέσο μεταφοράς
Chart 14: Preferences of the visitors aged 20-30 about their desirable way of transport

Τέλος, σημαντικό εύρημα της έρευνας αποτελεί το γεγονός ότι σε ποσοστό **98,38%** το Μέτσοβο συστήνεται ως τόπος προορισμού διακοπών και αναψυχής, πράγμα που σημαίνει

ότι οι επισκέπτες του εμφανίζονται ικανοποιημένοι με τη γενικότερη κατάσταση που συναντούν.

4. Συμπεράσματα

Βάση των αποτελεσμάτων που συγκεντρώθηκαν σχετικά με τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τους επισκέπτες του Μετσόβου, παρατηρείται ότι είναι στην πλειοψηφία τους νέοι σε ηλικία, εργαζόμενοι, με ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση και μέσο ετήσιο εισόδημα πάνω από 30.000 €.

Το 40 % των ερωτηθέντων δήλωσε ότι έχει επισκεφτεί το Μέτσοβο περισσότερες από τρεις φορές, γεγονός που συνηγορεί στο ότι μια σημαντική μερίδα επισκεπτών θεωρεί το Μέτσοβο έναν ελκυστικό τουριστικό προορισμό, τον οποίο και επισκέπτεται συχνά. Εξίσου σημαντικό είναι και το ποσοστό αυτών που το επισκέπτονται για πρώτη φορά (36,8 %).

Σχεδόν ένας στους δύο επισκέπτες έρχεται στο Μέτσοβο αυθημερόν πιθανότατα επειδή το 55% των επισκεπτών προέρχονται από αποστάσεις μικρότερες από 200 km, δηλαδή από σχετικά κοντινές περιοχές όπως τα Ιωάννινα, η Πρέβεζα και η Άρτα. Ακόμα, στην πλειοψηφία τους (περίπου 84 %) έρχονται στο Μέτσοβο με το δικό τους μεταφορικό μέσο

Σύμφωνα με τον επισκέπτη του Μετσόβου, ο οικισμός είναι παραδοσιακός αλλά αρχίζει να παρουσιάζει σημάδια αλλοίωσης σε μικρότερο (68,77 %) ή μεγαλύτερο (16,28 %) βαθμό. Σημαντικότεροι λόγοι αλλοίωσης η παρουσία κτιρίων που δεν ακολουθούν την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και η κίνηση των αυτοκινήτων εντός του οικισμού.

Για το λόγο αυτό είναι διατεθειμένος να αφήσει το αυτοκίνητό του εκτός του οικισμού ακόμα και αν δεν υπάρχει κάποιο εναλλακτικό μέσο μετακίνησής του. Στην επιλογή αυτού του εναλλακτικού μέσου προς το κέντρο του Μετσόβου, οι περισσότεροι (84,43 %) προτιμούν ένα μικρό πούλμαν με τους νεαρούς επισκέπτες, οι οποίοι αποτελούν και την πλειοψηφία, να αρέσκονται σε κάτι πιο δημιουργικό όπως είναι το τελεφερίκ.

Τέλος, ο επισκέπτης του Μετσόβου αναγνωρίζει την αξία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής ως ένα στοιχείο της κληρονομιάς του τόπου το οποίο αποτελεί ταυτόχρονα και πόλο έλξης τουριστών και είναι σημαντική η διατήρησή του.

Παρόλα τα σημάδια αλλοίωσης ο οικισμός του Μετσόβου αποτελεί για τη συντριπτική πλειοψηφία των επισκεπτών (93,38%) έναν τουριστικό προορισμό που θα συστήνανε ανεπιφύλακτα σε συγγενείς και φίλους.

Βιβλιογραφία

Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία ΕΣΥΕ, 2001

Κουτσόπουλος, Κ., “*Ανάλυση Χώρου: Θεωρία, Μεθοδολογία και Τεχνικές*”. Αθήνα: Εκδόσεις Διηγεκές.

Ματσούκα, Π., Αδαμακόπουλος, Τ., *Τα ελληνικά βουνά: Περιβάλλον – κατοίκηση – ορεινός τουρισμός*. Ορεινός Χώρος και Δάση. Ελληνικά Γράμματα, Διεπιστημονικό Ινστιτούτο Περιβαλλοντικών Ερευνών (ΔΙΠΕ). Αθήνα 2007.

Inquiring the profile of the people that visit Metsovo as well as their opinion of Metsovo as a traditional settlement

D. Kaliambakos, Professor. N.T.U.A.

E. Boutetsiou, Environmental Management and Natural Resources, Msc

A. Oikonomou, Mining Engineer – Metallurgist. N.T.U.A., Msc

X. Papadaki, Natural Resources Management and Agricultural Engineering, Msc

Abstract

Over the last few years, Greeks rediscover mountains. They seek in them a touch of beauty from nature, relaxation from the city's neurotic paces and the beauty of traditional settlements.

For most of the mountainous Greek regions, mountain tourism is an important developmental perspective that contributes to a growing income and improvement of the local population's living standards.

The purpose of this research was to investigate the characteristics of the visitors of Metsovo and their views on the traditional character of the settlement.

Based on the gathered data, the majority of respondents come from nearby areas, have visited Metsovo more than three times and could be described as "one day tourists", as one of two are having a daily trip to it. With regard to the demographic characteristics, 70% of visitors are up to 40 years of age, 40% have an income over 30000€ and two out of three have a higher education.

Particularly interesting are their opinions on the traditional profile of the settlement, as the majority thinks that Metsovo shows evidence of distortion. They also believe that its traditional architecture must be maintained as an element of cultural heritage and they would suggest visiting Metsovo to friends and family.